

468755
Porto ryczałtem opłacone.

Prenumerata z zarządzeniem
roczną wyno. ustawodawstwem
100 Mkp.

Informacji
udziela się bez-
płatnie.

Adres Redakcji
i Administracji

Kraków, Rynek gł. 22.

Telef. 2337.

PRAWO

Czasopismo
poświęcone sprawom społecznym
pod redakcją
Dra Zygmunta Mandla.

Informacji
udziela się
bezpłatnie.

Redakcja :
KRAKÓW,
Rynek gł. 22.
Dla stron co-
dziennie od
4—6 popołudniu

Rok I.

Wrzesień 1922.

Nr. 1.

Poradnia udziela wszelkich informacji w sprawach poruszanych w piśmie bezpłatnie. Zgłoszenia pisemne do Redakcji będą wyczerpująco załatwione. Usłone zgłoszenia załatwia Kancelarja adwokacka Dra Zygmunta Mandla w Krakowie Rynek gł. 22. tylko w godzinach popołudn. od 4—6.

Reforma prawa małżeńskiego.

Przystępujemy do wydawania czasopisma „Prawo“, którego zadaniem będzie przystosowanie, ustawodawstwa. naszego do zmienionych warunków życia. Wojna wywołała olbrzymie zmiany w życiu ekonomicznym, społecznym i politycznym. Ustawodawstwo nie ujęło jeszcze w literę prawa tych daleko sięgających zmian, a jest to tem konieczniejszem, że w Polsce mamy trzy różne ustawodawstwa dawnych zaborców — słupy graniczne państwa — lecz sprzeczne ze sobą ustawodawstwa obowiązują dalej.

Jednym z działów prawa wymagającym jaknajszybszej, gruntownej reformy oraz ujednostajnienia w całej Rzeczypospolitej jest prawo małżeńskie — jakkolwiek objęte ustawą prawa cywilnego — należy do prawa publicznego, dotyka bezpośrednio każdej jednostki toteż jego wady i luki najbardziej są dotkliwe.

Warszawa—Kraków—Poznań — w każdej z tych dzielnic odmienne obowiązują przepisy odnośnie do prawa małżeńskiego.

Najbardziej reakcyjnym jest prawo małżeńskie w Galicji—to też tutaj najbardziej daje się odczuwać potrzeba szybkiej reformy.

Wojna czteroletnia stworzyła olbrzymią ilość nieszczęśliwych ognisk małżeńskich, dla których jedynym ratunkiem będzie zmiana obecnego przepisów.

Celem naszej działalności nie będzie rozwiązanie węzła małżeńskiego lecz umożliwienie—tym którzy te węzły już faktycznie rozerwali—szczęścia rodzinnego.

Ustawodawstwo którem od dziesiątek lat cieszy się Zachód cały Anglja, Francja, Węgry, nawet Rosja i Niemcy. ustawodawstwo którego wprowadzenie republika austriacka za pierwszy swój obowiązek uznała — musi jaknajrychlej stać się naszym udziałem.

Akcję będziemy prowadzili niezmordowanie aż do osiągnięcia celu — a zmierzać doń będziemy:

- 1) przez teoretyczne i fachowe rozprawy w piśmie naszym,
- 2) przez założenie stowarzyszenia,
- 3) przez publiczne zebrania i odczyty,
- 4) przez poradnię bezpłatną przy piśmie naszym prowadzoną.

1809 25

Konwencja Habska w sprawie rozwodu i separacji.

Art. 1.

Małżonkowie tylko wówczas mogą żądać rozwodu, gdy ich ustawa ojczysta i ustawa miejsca, gdzie skarga została wniesiona, obie rozwód dopuszczają.

To samo ma miejsce odnośnie do separacji (odłączenia od stołu i łóża).

Art. 2.

Rozwodu żądać można tylko wówczas, gdy jest on dopuszczalnym w danym konkretnym wypadku i w myśl ustawy ojczystej małżonków i w myśl ustawy miejsca wniesionej skargi choćby nawet z przyczyn odmiennych.

To samo ma miejsce odnośnie do separacji.

Art. 3.

Pomimo przepisów zawartych w art. 1. 2, przestrzegać się będzie jedynie ustawy ojczystej, gdy ustawa miejsca wniesienia skargi to przepisuje lub na to zezwala.

Art. 4.

Na ustawę ojczystą wskazaną w poprzednich artykułach nie można się powoływać w celu nadania cechy przyczyny do rozwodu lub separacji faktowi, który się zdarzył, gdy obaj małżonkowie lub jeden z nich mieli obywatelstwo innego kraju.

Art. 5.

Skargę o rozwód lub separację wnieść można:

1o przed jurysdykcję właściwą według ustawy ojczystej małżonków,
2o przed jurysdykcję właściwą miejsca, gdzie małżonkowie mają stałe zamieszkanie. Gdyby według ich ustawodawstwa ojczystego nie posiadali małżonkowie tego samego domicilium właściwą jest jurysdykcja miejsca zamieszkania pozwanego.

W przypadku opuszczenia (jednego małżonka przez drugiego) a także w przypadku zmiany stałego zamieszkania po zejściu przyczyny do rozwodu lub separacji, skargę wnieść można także przed jurysdykcję właściwą ostatniego wspólnego domicilium.

Wszakże zastrzega się jurysdykcję ojczystą, o ile ta jurysdykcja jest (uchodzi według ustawodawstwa ojczystego za) wyłącznie właściwą dla skarg o rozwód lub separację.

Jurysdykcja obca pozostaje właściwą, gdy małżeństwo jest tego rodzaju iż nie może spowodować skargi o rozwód lub separację przed (skądinąd) właściwą jurysdykcją ojczystą.

Art. 6.

Gdy małżonkom nie przysługuje prawo wniesienia skargi rozwodu lub separacyjnej w kraju, gdzie mają miejsce zamieszkania, wolno im mimo to jednemu i drugiemu zwrócić się do jurysdykcji właściwej tego

kraju z prośbą o zarządzenie środków tymczasowych przewidzianych w miejscowym ustawodawstwie ze względu na zniesienie wspólnego małżeńskiego pożycia. Zarządzenia te będą utrzymane w mocy, jeżeli w przeciągu roku zostaną potwierdzone przez jurysdykcję ojczystą, dłużej jednak trwać nie będą, niż na to zezwala ustawa miejsca zamieszkania.

Art. 7.

Rozwód i separacja orzeczone przez trybunał właściwy po myśl art. 5 go będą uznane wszędzie pod warunkiem, że postanowienia niniejszej konwencji zostały uszanowane i że na wypadek wyroku zaocznego pozwany został był wezwany zgodnie z przepisami specjalnymi jego ustawy ojczystej obowiązującymi przy uznawaniu obcych wyroków.

Również powszechnie uznane będą rozwód i separacja orzeczone przez jurysdykcję administracyjną, jeżeli ustawa (ojczysta) każdego z małżonków uznaje taki rozwód i separację.

Art. 8.

Gdy małżonkowie nie mają tegoż samego obywatelstwa za ich ustawą ojczystą należy uważać, przy stosowaniu poprzednich artykułów, ostatecznie ich wspólne ustawodawstwo.

Art. 9.

Konwencja niniejsza znajduje zastosowanie do tych jedynie skarg rozwodowych lub separacyjnych, które są wniesione w jednym z państw kontraktujących i o ile jedna przynajmniej ze stron posiada obywatelstwo któregośkolwiek z państw powyższych.

Zadne z państw nie obowiązują się niniejszą konwencją do stosowania ustawy, nie która byłaby ustawą jednego z państw kontraktujących.

Bezpłatna poradnia

udziela wszystkich informacji w sprawach poruszanych w piśmie w szczególności w sprawach małżeńskich bezpłatnie.

Zgłoszenia pisemne do Redakcji będą wyczerpujące załatwiane. Usłne zgłoszenia załatwia Kancelarya adwokacka Dra Zygmunta Mandla, Rynek główny 22 tylko w godzinach popołudniowych od 4 — 6.

Prawo małżeńskie a rozwód

przez

Dra Zygmunta Mandla.

Treść:

- I. Prawo małżeńskie w dawnej Austrii, Rosji i Niemczech.
  - II. Zamierzone reformy prawa małżeńskiego w państwowej Europie.
  - III. Rozwód.
  - IV. Seperacya.
  - V. Możliwość rozvodu i seperacyi:
    - a) u katolików
    - b) u chrześcian (nie katolików)
    - c) u żydów
  - VI. Stosunki majątkowe małżonków w razie rozvodu i seperacyi.
  - VII. Możliwość rozvodu i zawarcia powtórnych związków małżeńskich, spowodowana utworzeniem się nowych państw — oraz zmiana ustawodawstw poszczególnych państw.
  - VIII. Małżeństwa węgierskie i siedmiogrodzkie.
  - IX. Postępowanie.
-

W najbliższym czasie ukaże się pod tytułem

Prawo małżeńskie a rozwód

obszerne dzieło opracowane przez Dra Zygmunta Mandla adwokata
w Krakowie.

Cena 3000 Mkp.

Przedpłatę przyjmuje: Administracya „Prawa“ Kraków Rynek gł. 22.